

GENERAȚIA INTELIGENȚEI FINANCIARE

Buletinul informativ trimestrial al campaniei naționale de educație financiară

Lansarea campaniei „Generația Inteligenței Financiare”

Publicată pe [Agora.md](#), [Ea.md](#), [TV8.md](#), [Diez.md](#) și platformele partenerilor

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, în parteneriat cu Junior Achievement Moldova, Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supraveghere a Pieței, Camera de Comerț Americană din Moldova, cu sprijinul organizației de creditare nebanară „Iute Credit”, a lansat campania națională de educație financiară, destinată elevilor, cu genericul „Generația Inteligenței Financiare”. Proiectul educațional își propune să consolideze cunoștințele copiilor, cu vârsta cuprinsă între 7 și 18 ani, în domeniul financiar, în vederea gestionării eficiente a banilor.

Campania „Generația Inteligenței Financiare” reprezintă continuitatea proiectului dedicat educației financiare „Află totul despre bani”, desfășurat în perioada octombrie 2019 – decembrie 2020.

ÎN ACEASTĂ EDIȚIE

O NOUĂ CAMPANIE, NOI METODE: DESIGN ANIMAT CREAT ÎN DOODLE

LILIAN GUZUN: AFACERILE TREBUIE SĂ FIE IMPLICATE ÎN PROIECTE SOCIALE. COOPERAREA NU POATE EȘUA

CITATELE EXPERTILOR - UN TREND PENTRU SOCIAL MEDIA

„Luând în considerație necesitatea elevilor și a cadrelor didactice din Republica Moldova de resurse educaționale moderne în domeniul financiar, încurajăm inițiativa de a pune la dispoziția acestora mijloace de instruire relevante pentru atingerea obiectivului comun de a avea o generație de tineri ce posedă competențe și abilități de gestionare corectă și eficientă a resurselor financiare”, a declarat Lilia POGOLȘA, ministrul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova.

„În această perioadă marcăm Ziua Mondială a Drepturilor Consumatorilor, prilej pentru a accentua gradul de conștientizare la nivel național a drepturilor și necesităților consumatorilor. Este foarte important să menționăm, în acest context, că procesul de cunoaștere trebuie să înceapă de la o vârstă fragedă, pentru că orice copil care utilizează un produs sau serviciu poate fi numit deja un consumator. Întrucât consumul ține direct de educația financiară, considerăm oportun să fim parteneri în acest proiect național ce are drept scop educarea unei viitoare generații informată și, deci, mai puternică”, susține Violina VARTA, directorul adjunct al Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supraveghere a Pieței.

Asociația Junior Achievement Moldova, a cărei misiune constă în motivarea și pregătirea tinerei generații pentru a se afirma cu succes în economia de piață, rămâne un partener de încredere și pentru campania din acest an.

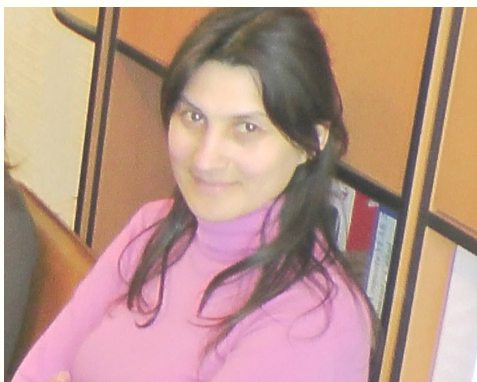
„Suntem la cea de-a doua ediție a campaniei de educație financiară. Prima a avut drept scop promovarea parteneriatelor între sectorul public, sectorul asociativ și mediul de afaceri în vederea ridicării nivelului de cunoaștere al populației despre managementul financiar personal și despre mecanismele de economisire. În această campanie ne-am propus o focalizare pe consolidarea nivelului de cultură și educație financiară, inclusiv al necesității educației financiare pentru asigurarea succesului personal în rândul copiilor și tinerilor cu vârsta cuprinsă între 7-18 ani”, a accentuat Laurenția FILIPSCHI, directorul executiv al Junior Achievement Moldova.

„Investind astăzi în copii, vom construi un viitor economic solid și durabil. Bunăoară, e greșit să percepem procesul de educare ca fiind un lucru individual. Acesta este, mai degrabă, un vector sistemic. Prin urmare, deși campania este destinată, în mod primordial, elevilor și studenților, aceasta vizează și publicul larg în care se încadrează: părinții/bunicii/tutela elevilor, mass media, instituțiile de stat și autoritățile de reglementare, societatea civilă, ONG-urile relevante precum și comunitatea de afaceri. Din acest motiv, sprijinim, în calitate de parteneri, desfășurarea unor asemenea proiecte, menite să aducă avantaje tuturor”, a declarat Mila MALAIRĂU, directorul executiv al AMCHAM.

„Campania pe care o lansăm acum reprezintă o provocare și mai responsabilă, deoarece are în prim-plan deprinderile și obiceiurile financiare sănătoase ale elevilor. Spre deosebire de campania trecută, actuala are drept țintă un public special, care necesită o instruire timpurie, încă de pe băncile școlii, pentru a crea o generație de adulți responsabili din punct de vedere financiar”, consideră Lilian Guzun, CEO Iute Credit Moldova.

Proiectul „Generația Inteligenței Financiare” va oferi accesibilitate elevilor din țară la unele materiale educaționale care vor putea fi utilizate în format digital, acesta fiind și unul dintre scopurile de bază ale campaniei.

Laurenția FILIPSCHI
director executiv, Junior Achievement
Moldova

Violina VARTA
director adjunct, Agenția pentru Protecția
Consumatorilor și Supraveghere a Pieței

Lilia POGOLȘA
ministrul Educației, Culturii și Cercetării
al Republicii Moldova

Lilian GUZUN
CEO Iute Credit Moldova

Iute Credit Moldova, cea care va oferi sprijin financiar campaniei, crede că, acum mai mult ca niciodată, este nevoie ca elevii să aibă acces la materiale educaționale digitale.

„Responsabilitatea socială stă la baza valorilor noastre corporative. Suntem încrezători că acest proiect va furniza un proces de învățare mixt în domeniul financiar și antreprenorial, va reduce costurile în viitor, va permite revizuirea și actualizarea constantă a programelor, atunci când este necesar, și va îmbunătăți experiența tinerilor în același timp. Accesul la tehnologie va permite o livrare a materialelor didactice mai ușoară, indiferent de zona sau situația în care se află elevii, lucru care s-a dovedit a fi indispensabil, mai ales, în situația cauzată de pandemia COVID-19”, a subliniat Lilian GUZUN, CEO Iute Credit Moldova.

Mila MALAIRĂU
director executiv, AMCHAM

Campania națională „Generația Inteligenței Financiare” prevede o serie de instrumente menite să instruiască copiii cu vârsta cuprinsă între 7 și 18 ani în domeniul financiar, printre care: crearea și distribuirea unei serii de video-uri animate cu tematică financiară, interviuri cu adolescenți, recomandările specialiștilor pentru părinți cum să-și educe copiii în așa fel încât aceștia să aibă un comportament pozitiv privind administrarea banilor, și nu în ultimul rând digitalizarea programului liceal „Finanțele mele”, elaborat de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, în parteneriat cu Junior Achievement Moldova și cu sprijinul USAID, astfel acest material didactic va deveni accesibil de pe telefon/laptop/PC/tabletă.

**URMEAZĂ
O NOUĂ CAMPANIE, NOI METODE:
DESIGN ANIMAT CREAT ÎN DOODLE**

Episodul 1

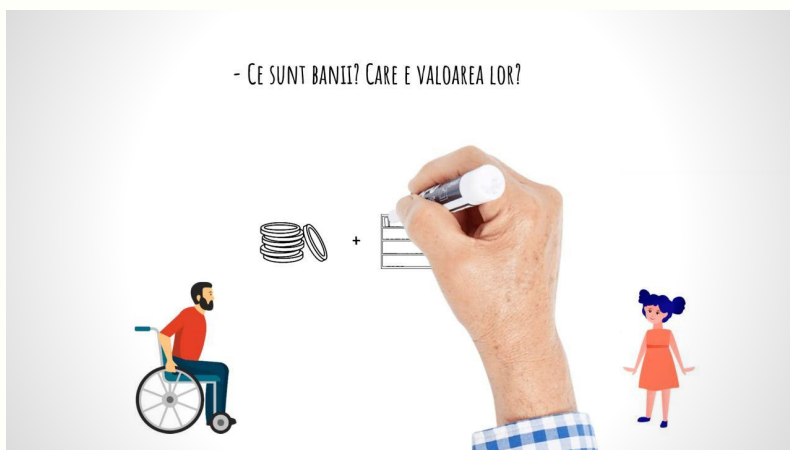
Despre bani

În primul episod, Emily, o fetiță de 7 ani, a primit de la tatăl ei o pușculiță și l-a întrebat pe unchiul ei Matei, care este bancher, cum să-și gestioneze mai bine economiile. Emily află de la unchiul ei despre istoria banilor, originea trocului, a salariului și că banii nu pot fi doar în formă de bancnote și monede, ci și pe un card și un cont bancar. De asemenea, Emily află că avantajul de a păstra banii în poșeta sa este că îi are întotdeauna la dispoziție.

Episodul 2

Despre cum câștigăm bani

În al doilea episod, Emily a cheltuit o parte din banii economisiți și și-a cumpărat un set de pictură. Era curioasă cum poate să câștige mai mulți bani și să economisească. Astfel, l-a întrebat pe unchiul ei despre aceasta. În afară de răspunsul la întrebarea ei, unchiul Matei îi povestește nepoatei despre felul în care adulții câștigă bani, trebuind să-și vândă timpul și abilitățile în schimbul unui salariu, precum și despre faptul că banii se fac ca să circule. Unchiul Matei a sfătuit-o pe Emily să-și raționalizeze cheltuielile și să se concentreze asupra unor obiective mai mari, aținându-se de la micile plăceri imediate. El i-a mai spus că, dacă nu vrea asta, va trebui să găsească modalități de a obține venituri suplimentare. Emily a venit cu câteva idei minunate. Ea este fericită!

Episodul 3

Despre modul în care cheltuim și economisim bani

În al treilea episod, publicul află că Emily a câștigat și câțiva bani pentru pușculița ei la târgul de Paște, organizat la școală, unde a vândut cărți poștale originale create de ea. De asemenea, a pictat un tablou pentru unchiul ei și își ajută vecinii în timpul liber. Toate aceste activități au ajutat-o să adauge niște bani în pușculița ei. Acum se gândește cum să-și gestioneze mai bine economiile. Emily află ce este un buget și cum reușesc adulții să își distribuie veniturile în mod eficient.

Lilian Guzun - Afacerile trebuie să fie implicate în proiecte sociale. Cooperarea nu poate eșua

Rubrica „Jurnal săptămânal”, la Europa Liberă

Născut la 27 septembrie 1977, în Novosibirsk, Rusia. O parte din copilărie și-a petrecut-o în satul Antonovca, Cantemir, de unde împreună cu părinții s-a mutat ulterior la Chișinău. Absolvent al Academiei de Studii Economice, diplomă de Master în Finanțe. În anii 2009-2011, obține diploma în Commercial Banking, ABA Stonier Graduate School of Banking, Pennsylvania University. Ultimii 15 ani a activat în domeniul financiar, în peste 25 de țări, printre care Mexic, Georgia, Pakistan și Indonezia. În prezent, deține funcția de CEO în organizația de creditare nebancară „Iute Credit”.

LUNI

Așa cum o fac de ani buni, în fiecare zi a săptămânii, m-am trezit la șase. Primul lucru „pe listă”, căci, cum se știe, orice manager sau CEO are, cum să nu?, o listă, este să intru în camera fiicei mele și să o sărut pe frunte. De regulă, doarme strâns și nu-și dă seama nici când intru, nici când ies din cameră. Însă, de data aceasta, probabil pentru că

eram ușor nebărbierit, a tresărit doar puțin și a adormit, la fel de dulce, înapoi.

După, mi-am făcut o cană mare de ceai, mi-am deschis laptopul și am citit știrile. Iarăși noi cazuri de COVID, iarăși persoane decedate, iarăși cifre înspăimântătoare. Încercăm să ne adaptăm, pe cât putem și din toate privințele, la noua „normalitate” anormală.

Ies devreme din casă. De obicei, ajung printre primii la birou, să dau un exemplu bun colegilor mei. Deși îmi place enorm și cu greu îmi imaginez viața fără, ascult muzică, cu mici excepții, doar când conduc. Din păcate, nu am prea mult timp liber, aș spune că spre deloc, iar acela pe care îl am încerc să-l dedic familiei și celor dragi. Uneori, mă simt cumva vinovat. Este cel mai mare sacrificiu. În fine, astăzi am avut Queen în playlist. Vocea lui Freddie te poate încălca cu suficientă energie cât pentru zece zile de luni. Când ajung la birou, îmi mai fac un ceai și mă pun pe muncă. Este un uriaș clișeu, cred că din filmele americane din anii 2000,

că zilele într-un oficiu sunt repetitive, plictisitoare și că te transformă, cum zice rusul, într-un „офисный ПЛАНКТОН”. De fapt, fiecare zi îți pregătește ceva nou, fie că vorbim despre fețe, planuri și chiar proiecte.

Seara, acasă, am mai dat câteva e-mail-uri și telefoane, adică mi-am continuat activitatea pentru a atinge cele 12-14 ore de muncă fără de care performanța pleacă la alții. Într-un târziu, ne-am uitat cu toții la un film animat. Medea a adormit lipindu-și capul de umărul meu... A trebuit să o duc cu grijă în brațe în camera ei, să o așez în pat și să o acopăr cu plapuma. Noapte bună, copilă dragă...

MARȚI

Diminețile mele arată la fel. Este o rutină cu care deja m-am obișnuit și am acceptat-o de ceva timp. Nici nu a fost prea greu, este o mare bucurie că am oportunitatea să practic ceea ce îmi place. Chiar mai important, o practic în țara pe care o iubesc și care reușește să mă uimească pe zi ce trece. Și asta după ce soarta m-a purtat pe aripile meseriei, timp de 15 ani, pe patru continente și în 25 de țări, care mai de care, muncind pentru o companie americană, mai exact un holding financiar. Am observat, mai ales în ultimul timp, că Moldova e subapreciată, uneori chiar subestimată de anumite persoane care nu au cum să facă niște elementare comparații. Întorcându-mă acasă, mi-am dat seama că la unele capitole suntem superiori multor țări în care am activat ani de zile.

Sunt foarte multe țări unde chiar nu sunt drumuri. Sunt foarte multe țări unde persoana când are o pereche de încălțăminte, deja se consideră din clasa medie. Nu în ultimul rând, noi avem un tineret foarte talentat, care cunoaște rusa, româna, engleza, franceza, spaniola. În majoritatea țărilor personalul vorbește o limbă, două maximum. A cunoaște trei limbi deja e un atu. Anume de aceea multe companii internaționale deschid birouri în Moldova, pentru că poți forma o echipă tânără și foarte calificată cu ușurință. Altă problemă este managementul, managementul de top al companiei.

Aici e nevoie de investiții!

Dar evident avem și multe defecte...

O simplă retrospectivă, o simplă alegație și iată-mă deja la volanul mașinii.

În dimineața aceasta, playlist-ul mi-a „pregătit” Nirvana. A fost interesant să ascult Heart-Shaped Box și să trec pe lângă circ. Când eram, cum să zic, ceva mai tânăr, împreună cu câțiva prieteni, ne luam chitarele și cântam exact Heart-Shaped Box, Lithium sau Smells Like Teen Spirit în subterana de la circ. Tineri și neliniștiți, cu plete colorate în stilul idolilor noștri hard rock și, cum să nu, cercei în urechi, spre disperarea părinților. Bineînțeles, aveam așezate pe jos husele chitarelor și făceam și ceva bani, chiar dacă cele mai multe persoane treceau pe lângă, privindu-ne cam ciudat. La sfârșitul zilei, împărțeam banii egal, frățeste. Pot zice, în glumă, sigur, că a fost un prim exercițiu antreprenorial. Fiecare dintre noi are, cu siguranță, asemenea experiențe. Important e ca primii bani, primele afaceri ale noastre, ale tinereții noastre să fi fost legate de ceva nu doar legal, ci și apropiat sufletului, de ceva care te inspiră și te ajută să te regăsești. În orice caz, mi-am amintit și de una dintre zilele mai triste din viața mea, ziua în care am aflat că a murit Kurt Cobain, un adevărat idol al generației mele.

Câteva zile pe săptămână merg la sala de sport, azi e una din ele, voi avea grijă să fiu precaut și să respect toate măsurile de siguranță pe care ni le-a impus noua „normalitate” anormală.

Consider că poți învăța din orice eveniment neplăcut, iar pandemia mi-a demonstrat încă o dată acest lucru. Nu doar echipa companiei noastre a deprins multe în ultimul an, ci și clienții noștri. Toată lumea a devenit mult mai responsabilă și mai calculată, două valori foarte importante pentru mine și spre care am tins și tind de-a lungul întregii mele maturități.

În timpul pauzei de masă, am sunat-o pe mama. Chiar dacă știe și fără să-i repet de atâtea ori, am rugat-o să aibă grijă de ea și tata, să nu se expună virusului.

MIERCURI

A fost o dimineață mai ieșită din comun. În loc să intru eu în camera Medeei, a intrat ea și s-a cuibărit între noi. Îngrijorat, am întrebat-o dacă s-a întâmplat ceva. Mi-a spus că a venit „pur și simplu”.

Cel mai dulce “pur și simplu” auzit vreodată... sunt nemărginit de îndatorat primăverii, în acest anotimp am primit un DA din partea soției mele, astfel viața a căpătat mai mult sens și mai multe culori.

În drum spre muncă, ascultând muzica anilor 80, mi-am planificat ziua de miercuri. La birou, trebuie să vorbesc cu foarte multe persoane, fie ele colegi sau parteneri de afaceri. Îmi place să glumesc că, în felul acesta, îmi „achit datoriile” pentru un accident din copilărie, atunci când, între vârsta de doi și patru ani, rămăsesem efectiv mut. De atunci, tot încerc să compensez.

Mă uit foarte rar la filme. Cam din același motiv pentru care nu ascult prea des muzică – lipsa de timp. Cu toate acestea, astăzi am revizionat Once Upon a Time in America, un film superb, la care țin mult, cu Robert De Niro, James Woods și Elizabeth McGovern. Am și o colecție de filme de până la 90 pe care le vizionăm mai ales de sărbătorile de iarnă. Puțini știu, de exemplu, că filmul „Moscova nu crede în lacrimi” al regizorului Vladimir Menșov, apărut în 1979, a luat Oscarul peste doi ani, în 1981, la capitolul film internațional.

Apreciez efortul protagonistei Ecaterina Tihomirova care prin tenacitate, efort supraomenesc a reușit să se realizeze pe plan profesional și, ulterior, personal. Aceste gânduri matinale nu au nicio relevanță, la prima vedere. În realitate, însă, ele îmi ajută să fiu corect cu colegii mei, cu întreaga echipă, pentru că oriunde și oricând un bun manager se bazează în primul și în primul rând pe cei care implementează proiectele și poartă pe umerii lor greutatea afacerii.

JOI

Astăzi am reușit și am trecut prin câteva materiale din proiectul pe care l-am demarat acum câteva luni, anume „Generația Inteligenței Financiare”. Întotdeauna am crezut că este important să învățăm cum să gestionăm cât se poate de corect banii, dar și să conștientizăm adevărata lor valoare, iar în era digitalizată de astăzi, când avem acces la tot felul de tutoriale pe YouTube sau la e-books,

este mult mai simplu să o facem. Noua generație are un mare privilegiu pe care generația mea nu l-a avut. Dacă un astfel de proiect ar fi existat în copilăria sau în adolescența mea, cu siguranță că aș fi salvat foarte mult timp și aș fi învățat mult mai multe.

Cel mai drag „student” al meu este Medea.

Prin diferite modalități, încerc să o învăț de pe acum valoarea banului și cum poate fi dobândit și cheltuit corect. Împreună, citim cărți pentru copii care dezvoltă aceste capacități. Chiar recent am recitat împreună cartea lui Spencer Johnson, *Cine mi-a luat cașcavalul*, din care, recunosc, am învățat și am reactualizat și eu câte ceva. De asemenea, ne-am uitat azi la video-ul animat *Cunoaște sensul banului* cu Emi și unciul Matei. Sper că l-a găsit foarte informativ și că a deprins de acolo câteva cunoștințe.

Nu e unicul proiect social la care participăm. Și nu e ultimul. Crezul meu e ca businessul de orice dimensiuni trebuie să se implice în proiecte sociale, în special în dezvoltarea inteligenței, în instruirea multilaterală a Generației Z. Cooperarea, implicarea nu pot să nu dea roade.

VINERI

Chiar dacă pentru mine ca și pentru mai toți oamenii de afaceri săptămâna lucrătoare nu se termină vinerea, oricum ceasul biologic dă de știre și dis-de-diminează te gândești și la lucruri obișnuite, lumești, cum ar fi să ajungi seara acasă și să te relaxezi puțin cu mașina de tuns iarba, punând în ordine gazonul trecut prin exigențele iernii. E deja aprilie, e timpul să facem primele corecții. Această pandemie ne-a adus cu picioarele pe pământ nu doar la figurat, ci și la propriu, astfel încât un fir de iarbă, o floare răsărită a ajuns a fi o alinare, o apropiere de natură și de rădăcini. De aceea le spun mereu colegilor – aveți grijă nu doar de voi, ci și de cei dragi, de cei apropiați.

Vaccinați-vă, protejați-vă, doar așa putem merge înainte fără a suferi pierderi colosale.

Mi-am amintit de sezonul ierbii și de pandemie și mă gândesc deja că vara aceasta vom merge în Codrii Moldovei. Compania noastră are mai multe modalități de a stimula angajații, una dintre care e și „Visit the world” ceea

e înseamnă ”Vizitează lumea”.

O dată în an, douăzeci la sută din echipă, cei mai buni, alegem o anume destinație și mergem în acea țară pentru câteva zile. O zi o dedicăm vizitei unui mare jucător internațional de la care vrem să învățăm. Astfel, în 2019 am fost în Barcelona, la oficiul Amazon. Doi ani în urmă am fost în Germania la oficiul Porsche. Iar anul acesta, din cauza pandemiei, ne vom redescoperi țara și plaiurile natale, vom merge în Codrii Moldovei unde vom îmbina plăcutul cu utilul.

Se apropie vertiginos 25 aprilie, e ziua de naștere a zeiței mele Medea. În mitologia greacă, Medea înseamnă gând, intenție. Se zice că tocmai ea ar fi fost întemeietorea medicinei. Mă gândesc la un cadou special pentru ea, la ceva care să o reprezinte, să o ajute să înțeleagă mai bine ce e bine și ce e rău. Cineva mi-a recomandat *Dictionarul de cuvinte, expresii, citate celebre*. Cred că e o opțiune bună și Medea se va bucura!

E TIMPUL PENTRU CITATE: AU CUVÂNTUL EXPERTII

Citatele experților - O tendință pentru social media

Care este vârsta potrivită a unui copil pentru a cunoaște despre „bani”?

Răspunde psihologul Tatiana Turchină:

„A vorbi despre bani este primul pas în dezvoltarea abilităților financiare. Însă, de la cunoașterea termenului de „bani” până la dezvoltarea unui comportament financiar, este necesară parcurgerea unui proces complex.

Mulți adulți sunt de părerea că nu este cazul să le vorbim copiilor despre bani. În același timp, adulții abordează subiectul banilor în comunicarea cu ei, fără să conștientizeze.

Din momentul în care copilul își întreabă părinții: „Unde te duci?” și primește răspunsul „La muncă”, el deja este introdus în acest subiect. De regulă, după prima întrebare, urmează cea de-a doua „De ce?” și cel mai frecvent răspuns primit este: „Pentru a face bani și a-ți cumpăra jucării”.

Cu alte cuvinte, copilul aude despre bani atunci când cere ceva de la părinți. Astfel, cel mai frecvent răspuns este: „Nu am bani”, „Când voi avea bani”, „Cere te rog bani de la X/Y”.

În astfel de tempo, formăm copilului o reprezentare despre bani, care nu este neapărat una constructivă”.

Cum ar trebui să înceapă părinții procesul de educație financiară a copiilor?

Răspunde profesorul de discipline economice Andrei Zapșa:

„Era o glumă la această temă, care-mi place foarte mult. Un copil se apropie de tatăl său și-l întreabă ce sunt impozitele. Tatăl încearcă o explicație sofisticată, ca la carte, iar copilul, în mod evident, nu înțelege. Atunci tatăl îi ia ciocolata și mușcă jumătate din ea. Copilul a plâns, dar a înțeles. Deși poate părea ilară, explicația reprezentată în modul respectiv este nu doar ilustrativă, dar și relevantă situației.

Cred că ar fi binevenit ca părinții să înceapă educația financiară a copiilor lor de la introducerea unui sistem de alocații. E bine când copiii sunt obișnuiți, de la vârste mici, cu un caracter limitat al resurselor, dar și familiarizați cu o relație „retribuită”, adică atunci când primesc „salarii” pentru munci precum: tunderea gazonului, îngrijirea plantelor casnice, spălatul vaselor și altele”.

Noi suntem modele pentru copii în toate, inclusiv pentru relația cu banii

*Educația financiară este necesitate, atât pentru părinți, cât și pentru copii. Pentru a crește o generație mai responsabilă, dezvoltată și independentă financiar, e nevoie ca părinții să depună un efort chiar din primii ani de viață ai copiilor. Am întrebat-o pe **Laurenția Filipschi, director executiv Junior Achievement Moldova** „Cât de importantă este educația financiară pentru copii?”*

„Este important copiii de mici să se familiarizeze cu anumite principii economico-financiare, care să le permită să înțeleagă că unele lucruri nu pot fi în cantitatea pe care și-ar dori-o, că nu pot să-și îndeplinească toate dorințele și sunt nevoiți să aleagă sau să renunțe la ceva mai puțin valoros. De asemenea, cantitatea unor bunuri depinde de anumite circumstanțe, că banii nu se produc fără efort și că acel efort înseamnă multă muncă, că anumite resurse sunt epuizabile și trebuie găsite soluții în acest sens.

Disciplină opțională Educația Economică și Antreprenorială, care poate fi studiată chiar din clasa întâi, această constituie un prim pas în direcția formării a gândirii economico-financiare, a abilităților practice și a culturii economico-financiare. Această disciplină constituie un pilon în formarea atitudinilor pozitive față de valorile mediului natural și social,

față de comunitatea din care elevii fac parte, îi ajută să identifice și să evalueze consecințele deciziilor personale, ale părinților și autorităților.

Educația Economică contribuie la formarea unei personalități autonome și creative, care va acționa eficient și responsabil într-o societate în permanentă schimbare. În cadrul acesteia, copiii învață să-și analizeze comportamentul față de bani și să-și construiască o relație cu banii, o relație pe care o pot controla ei și nu invers.

Junior Achievement Moldova este una dintre organizațiile partenere ale Ministerului Educației, Culturii și Cercetării care promovează educația economică și antreprenorială și motivează copiii și tinerii să dea prioritate studierii acesteia”.

EDUCAȚIA FINANCIARĂ FACE PARTE DEJA DIN SISTEMUL NOSTRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Avem discipline opționale și învățătorii implicați în predarea acestora lucrează în mod constant asupra îmbunătățirii nivelului profesional și al calificărilor necesare în domeniul respectiv. Mai multe detalii la acest subiect ne-a oferit **consultantul principal din cadrul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării Corina Lungu:**

— Abilitățile antreprenoriale, civice și digitale sunt printre cele mai importante competențe necesare unui tânăr în formare. În cadrul învățământului, se studiază disciplinele opționale precum Educația economică și antreprenorială

(ciclul primar, gimnazial și liceal) și Educația socială și financiară (ciclul gimnazial), cu scopul de a educa tineri care doresc să-și îmbunătățească conștient abilitatea de a desfășura diverse activități practice cu caracter economic.

— Ce loc ocupă acum instruirea financiară în sistemul nostru educațional și ce activități sunt planificate în vederea creșterii ponderii educației financiare pentru următorii trei - cinci ani?

— Ministerul Educației, Culturii și Cercetării este deschis

către stabilirea parteneriatelor în vederea promovării unei culturi economice și financiare.

Sunt promovate inițiativele, susținerea activităților de învățământ privind educația economică multiaspectuală: financiară, fiscală, antreprenorială etc. Acestea sunt menite să asigure spațiul educațional pentru a garanta o familiarizare a elevilor cu responsabilitățile civice și sociale".

Deciziile pe care ni le asumăm depind, în mare măsură, și de cunoștințele acumulate de-a lungul vieții

E valabil și în cazul banilor. Cum îi cheltuim, pentru ce produse optăm, unde și cum putem economisi.

Violina Varta, directorul adjunct al Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, subliniază că o bună educație financiară ne face să fim consumatori inteligenți și, în acest fel, îi putem ajuta și pe copiii noștri să facă o alegere corectă privind cheltuielile:

"O dezvoltare economică în ascensiune nu poate avea loc fără implicarea activă a consumatorului. O educare financiară amplă, multilaterală, desfășurată în baza unui program complex, va oferi consumatorului cunoștințe temeinice în domeniul financiar și-l va poziționa într-o zonă de confort, în care acesta va fi sigur că face alegerea corectă. Pentru atingerea obiectivelor scontate este bine ca educația financiară să înceapă cât mai devreme posibil".

Generația Inteligenței Financiare va dezvolta copiilor anumite cunoștințe și abilități, precum:

1. Capacitatea de a analiza **relația cu banii și administrarea rațională a acestora;**
2. Abilitatea de a purta **o conversație despre finanțe;**
3. **O planificare bine gândită** a cheltuielilor în raport cu veniturile;
4. Conștientizarea „valorii” banilor și **delimitarea dintre nevoi și dorințe;**
5. Realizarea faptului că **viața merge în tandem cu banii** și, la un moment dat, vine timpul când apare necesitatea câștigului financiar.

VIOLINA VARTA

Directorul adjunct al Agenției pentru
Protecția Consumatorilor și Supravegherea
Pieței

Generația Inteligenței Financiare va dezvolta copiilor anumite cunoștințe și abilități, precum:

1. Capacitatea de a analiza relația cu banii și administrarea rațională a acestora;
2. Abilitatea de a purta o conversație despre finanțe;
3. Planificare bine gândită a cheltuielilor în raport cu veniturile;
4. Conștientizarea „valorii” banilor și delimitarea dintre nevoi și dorințe;
5. Realizarea faptului că **viața merge în tandem cu banii** și, la un moment dat, vine timpul când apare necesitatea câștigului financiar.

Abilitățile antreprenoriale, civice și digitale sunt printre cele mai importante competențe necesare unui cetățean. În cadrul învățământului, se studiază disciplinele opționale precum Educația economică și antreprenorială (ciclul primar, gimnazial și liceal) și Educația socială și financiară (ciclul gimnazial), cu scopul de a educa tineri care doresc să-și îmbunătățească conștient abilitatea de a desfășura diverse activități practice cu caracter economic.

CORINA LUNGU

CONSULTANT PRINCIPAL DIN
CADRUL MINISTERULUI EDUCAȚIEI,
CULTURII ȘI CERCETĂRII

O educare financiară amplă, multilaterală, desfășurată în baza unui program complex, va oferi consumatorului cunoștințe temeinice în domeniul financiar și-l va poziționa într-o zonă de confort, în care acesta va fi sigur că face alegerea corectă. Pentru atingerea obiectivelor scontate este bine ca educația financiară să înceapă cât mai devreme posibil.

VIOLINA VARTA

Directorul adjunct al Agenției pentru
Protecția Consumatorilor și Supravegherea
Pieței

Educația financiară este mai mult decât niște cunoștințe despre servicii financiare accesibile pe piață

„Este un sistem complet de analiză economică care ne face mai liberi, mai conștienți în alegerea noastră zilnică. O parte din această responsabilitate îi revine businessului, consideră **Mila Malairău, directorul executiv al American Chamber of Commerce in Moldova (AmCham Moldova)**:

„Persoanele educate din punct de vedere financiar reprezintă o garanție a unei societăți prospere și sustenabile în ansamblul constituenților săi: gospodării casnice, companii, instituții publice.

În acest sens, educarea financiară nu ar trebui interpretată stricto sensu – utilizarea conștientă a serviciilor financiare, dar ar trebui extinsă la cultivarea unor deprinderi de consum conștient și moderat de bunuri și servicii, pentru a proteja și lăsa moștenire generațiilor viitoare un mediu prielnic dezvoltării umane.

Or, pentru business, care în esență formează obișnuințele de consum, pe lângă considerentele de responsabilitate socială corporativă, devine vital să se investească în educarea tinerei generații, formarea unor comportamente sănătoase de consum, astfel asigurându-se un înalt grad de competitivitate a afacerii, precum și continuitatea acesteia pe termen lung.

Acest model este cu succes implementat în țările occidentale, dar ne bucurăm să constatăm că este gradual preluat de mediul de afaceri din Republica Moldova, iar dezvoltarea de parteneriate cu instituțiile de învățământ și desfășurarea activităților extracurriculare reprezintă exemple de succes”.

RĂMÂI CONECTAT

GENERAȚIA

INTELIGENȚEI **FINANCIARE**

SUPPORTED BY:

